

Obcecació: un pardalet contra el mur

JOAN FRANCESC
MIRA

De tant en tant, la salut de l'ànima demana oblidar uns minuts o unes hores els torbaments del món (com ara eleccions als Estats

Units, governs d'Espanya i altres novetats i processos incerts) i dedicar una mica de temps a la contemplació de les petites coses. Aprofitant també el fet que viure en una casa antiga, amb un jardí gran i centenari, pot oferir algunes satisfaccions emocionals o estètiques. Com ara la companyia musical dels ocells, passavolants o residents, que canten tots els mesos de l'any, cada dia i a cada hora, als nostres dos cedres enormes i entre la resta dels arbres. Així, un servidor té en tota estació companyia canora variable, música de fons en les llargues hores quotidianes de lectura o escriptura, i música a la cuina, al dormitori i al bany. Sobretot en arribar i avançar la primavera, quan al jardí s'instal·len els rossinyols: deuen ser cada any els mateixos, i ocupen plaça pròpia de violins solistes, de virtuoses davant dels quals calla sovint l'orquestra sencera. Quan estan inspirats, l'exhibició musical de dos mascles, incansables, és simplement impossible de transmetre amb paraules: pareix que és sempre la mateixa, però és sempre diferent, com si la pobra Procne, la filla d'un rei d'Atenes transformada en rossinyol, no pogués mai exhaurir els seus cants dolorosos o alegres. Els mesos de tardor, el concert de la fauna voladora és molt més de solistes variables que d'orquestra. El cas és que, des de la primavera de fa dos o tres anys i –de moment– fins a la tardor d'enguany, un simple teuladí, delicat i petit, s'ha de-

dicat a alterar el programa. El pobre teuladí obcecat s'instal·la en la finestra del meu dormitori, s'aferra a la reixa, i es llança una vegada i una altra contra els vidres. És obvi que el pardalet no comprèn que un vidre és un vidre, un cos sòlid, i que no el podrà mai travessar: s'hi llança de cap, hi topa fent un soroll sord, bum, recula una mica, i s'hi torna a llançar una vegada i una altra. I així una hora i una altra hora, un dia i un altre dia: sap el que vol, però no sap que és impossible. El teuladí és sempre el mateix, amb el ventre argentat i l'esquena de color gris marronós, i certament és incapaç de traure conclusions de l'experiència. Hi ha una fe o convicció inalterable que el domina: deu creure fermament que el paradís, el jardí feliç, és a l'altre costat del vidre, i que el mur transparent no li impedirà el pas. I d'aquesta història mínima se'n podria fer una clàssica faula d'Esop, però no sé quina. Aplicada potser a una part dels ideòlegs polítics i als seus seguidors, als qui pensen que a força de topades amb el cap fora-

daran el mur, als creients de creences impossibles.

I al nostre pardalet, ocellet modes-tíssim, li aplicarem els versos de Teodor Llorente: "Joiós caçador, passa: / busca més brava caça, / i deixa'm quiet a mi. / Jo sóc l'amic de casa, / jo sóc lo teuladí". El teuladí, això sí, és obcecat però inofensiu: és un pardal desarmat, un ocell innocent. El teuladí, fent honor al seu nom de *Passer domesticus*, és un ocellet casolà i familiar, que s'estima més viure en llocs habitats que no en boscos i muntanyes remotes, que vola pels carrers de les ciutats, descansa a les teulades, sota les quals pot fer el niu, i que corre per terra als camps i als parcs buscant cuquets, llavors o insectes. És tan discret amb els seus colors apagats bruns o grisos, tan abundant i tan habitual (tant, que els nostres veïns al nord de l'Ebre li diuen simplement "pardal": a orelles valencianes, com si en castellà li digueren *pájaro*), tan previsible, que aquest animalet del meu jardí, boig i obcecat, incansable, obstinat en el seu fracàs repetit mil vegades al mateix lloc i de la mateixa manera, em fa pensar de vegades en alguns exemplars no de la raça dels volàtils sinó dels mamífers que solíem descriure com a "bípedes implumes" per no caure en la definició tan inexacta d'"animals racionals". Com ara una part molt notable dels electors d'ací o d'allà, d'Amèrica del nord o del sud, d'Europa oriental o occidental, que repetidament i incomprendiblement (segons el meu criteri, és clar: deu haver-n'hi d'altres...) voten líders sinistres, ineptes o grotescos, o representants d'ideologies i programes que han fracassat ja una vegada i una altra i una altra. La intel·ligència que cap en el cervellet mínim d'un teuladí deu ser ben limitada: segurament no li'n cal més per menjar, volar i reproduir-se. La intel·ligència d'alguns (o moltíssims) humans, dins d'un cervell de més d'un quilo i quart, de vegades diríem que és del tot comparable a la d'un cervellet de teuladí.

«HI HA UNA FE O CONVICCIÓ INALTERABLE QUE EL DOMINA: DEU CREURE FERMAMENT QUE EL PARADÍS, EL JARDÍ FELIÇ, ÉS A L'ALTRE COSTAT DEL VIDRE, I QUE EL MUR TRANSPARENT NO LI IMPEDIRÀ EL PAS»